

! Itag proletárjai egyesüljétek!

NÉPLAP

AZ MDP HAJDÚ-BIHARMEGYEI PARTBIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

XI. ÉVFOLYAM, 309. SZÁM

ÁRA 50 FILLER

SZERDA, 1954. DECEMBER 23.

OLCSÓBBAN TERMELJÜNK

(K. T.) Az önköltségsökkentés és a takarékoság nem a szocializmus találmánya. A kapitalisták is igyekeznek olcsóbbá tenni termelésüket, hogy helyet biztosítsanak maguknak a maximális profitért késhegyig menő versenyben. Természetesen az önköltségsökkentés jelentősége és formája más a kapitalizmusban, mint a szocializmusban. Merőben más. A kapitalizmusban az önköltségsökkentés nem valósítható meg társadalmi méretekben. Nátunk viszont a termelőeszközök szocialista tulajdonba való vételével, az önköltségsökkentés az egész dolgozó nép ügye lett és mint a szocialista felhalmozás egyik forrásának nagy jelentősége van az általános jólét emelésében. Egy percig sem vitás, ha csökken az önköltség, ha olcsóbbodnak egy-egy gyártmány előállítás költségei, ha gondos az anyagfelhasználás, jó a minőség, stb., akkor nő az állam bevétele, — leszállítjuk az árakat, s nagyobb összegeket fordíthatunk új lakások, iskolák, kórházak, napközi otthonok és üzemek építésére.

Az MDP III. kongresszusa igen részletesen és behatóan elemezte az önköltségsökkentés alakulását iparunkban. „Oszintén meg kell mondanunk, hogy ami az önköltséget illeti, e téren a helyzet sokkal rosszabb, mint a termelékenységénél — mondotta Gerő elvtárs a kongresszuson elhangzott előadói beszédében.

— A második kongresszus óta eltelt három év alatt az ipari termelés önköltsége mindössze 8 százalékkal csökkent. 1953 második felében és 1954 első negyedében pedig az iparban az önköltség nem csökkent, hanem emelkedett.”

A feladatokról szólva Gerő elvtárs így beszélt: „Az önköltség csökkentésének megvalósításánál a legfontosabb a tervezésnek a gazdasági — műszaki vezetési színvonalának megjavítása, a vezetés módszereinek tökéletesítése, a vezetés módszereiben és formáiban a bürokratizmus következetes leküzdése... Vonatkozik ez mindennekelőtt a minisztériumokra és az Országos Terhívatalra, de ezen túlmenően egész gazdasági vezetéseinkre.”

A kongresszus óta több mint félszázötven év telt el. Nézzük meg, hogy állunk az önköltségsökkentés terén Hajdú-Bihar megyében?

Csak az utóbbi két hónapban van némi javulás. A megyei ipar még a harmadik negyedévben sem teljesítette önköltségsökkentési tervét, sőt 2,600.000 forinttal több értéket használt fel a tervezettnél. A harmadik negyedévben egyedül az anyagfelhasználásnál van némi megtakarítás. A vállalatok 50 százaléka általában drágábban termelt, mint 1953-ban. Különösen túllépték költségtervüket a Hajdú megyei Téglagyári Egyesülés, a Tiszántúli Rostkikészítő, a Debreceni Orvosi Műszergyár, a Debreceni Hűtőipari Vállalat. Ez utóbbi a harmadik negyedévben 49,3 százalékkal több költséget használt fel, mint az előirányzat. Különösen magas önköltséggel álltunk elő ma is: ázott kenderkocot, kisméretű téglát, hordókat és sok más egyéb, a háztartásokban is alkalmazott közszükségleti cikket. Az anyagfelhasználásnál (bár itt megyei viszonylatban megtakarítás van) hasonlóan a rossz szervezésre, valamint az anyaggal való helytelen bánásmódra vall, hogy a Tiszántúli Dohánybevéltő a harmadik

negyedévben 25,3, a Rostkikészítő 20,5, az Orvosi Műszergyár 24,3 százalékkal több anyagot használt fel a tervezettnél.

A bérköltségek alakulásánál szintén túllépés van. A harmadik negyedévben a megyei iparban 2 millió 300 ezer forinttal több bért fizettek ki a megengedettnél. Mondani sem kell, az ilyesfajta lazaság szintén jelentősen növeli az önköltséget. Különösen túllépték a tervezethez viszonyítva a bérköltségi tervüket a Rostkikészítő Vállalat 31,6, a Debreceni Erőmű 28,8, a Debreceni Gépfermentáló 49,7, és az Orvosi Műszergyár 31,9, a Járóműjavító 14,5 százalékkal... A termelési költségek alakulása terén a Hajdúvárosi Gyógyszergyár 10,1 százalékos önköltségsökkentése mellett a harmadik negyedévben csak a Debreceni Ruhagyár, a Dohánygyár és a Baromfielődoló Vállalat ért el kiemelkedő eredményt.

Habár az önköltségsökkentésnél októberben és novemberben javulás van, a beralap felhasználással még ma sem lehetünk megelégedve. A teljes termeléssel szemben aránytalanul magas volt októberben a beralapfelhasználás a helyi és a minisztériumi iparban. A helyi ipar októberben 27,7 százalékos tényleges termelés mellett (a negyedévi szintet véve) beralapjának 39,1 százalékat használta fel. A minisztériumi iparban is 29,4 százalékos tervteljesítéssel szemben a beralapfelhasználás 33,3 százalékos. Mivel sok üzemünkben az évvégi rohamunka újból jelekedezik, a beralapfelhasználás előreláthatólag a negyedik negyedévben sem alakul kedvezően.

Az elmondottakból világosan látható, hogy az önköltségsökkentésnél döntő fordulat Hajdú-Biharban sem következett be. Mit jelent ez? Jelenti többek között azt, hogy nem tettük elégséggé figyelembe, nem tettük közvetlenül magunkévá a III. pártkongresszus sok határozatát. Jelenti továbbá azt, hogy még ma is gyakran megalkuszunk saját hibáinkkal, túrjuk, hogy több anyagot használunk fel a kelletnél, hogy hiba legyen a minőséggel és így tovább. Bár a december 21-i verseny szorosan előtérbe helyezte az önköltség csökkentését, a jobb minőséget, stb. — jelentős eredmények is születtek, — mégis csak az első lépést tettük meg. A feladatok nagyobbik részének megvalósítása még hátra van! Hogy tovább juthassunk előre, szakítanunk kell üzemünk nagy részében még ma is meglévő káros gyakorlatlalt, amely szegít az önköltségsökkentés csak pénzügyi kérdés, csak a könnyelő, vagy a főkönyvelő feladata. Nem! Az önköltségsökkentés és a takarékoság legfontosabb teendőink egyike! Nélkülözhetetlen szerepe van a szocialista akkumuláció növelésében. Életszínvonalunk állandó emeléséről nem mondhatunk le csak azért, mert a Járóműjavítóban gondatlanul bannak az anyaggal, vagy a Rostkikészítő Vállalatnál következetesen túllépik a beralapot. Mindezt, ahol ez előfordul, élesen fel kell vetni a felelősség kérdéséért! Pártunk határozatait a cselekvéshez itt is vezérfonalként szolgálhatnak, csak a feladatok gyakori szajkózása helyett az élő, eleven munkában is érvényt kell szerepni hitelüknek! Az önköltségsökkentés előtérbe helyezése a ter-

Mendes-France a párizsi egyezményekkel kapcsolatban ma ismét felveti a bizalmi kérdést

A francia nemzetgyűlésnek a hajnali órákba nyúló ülésén a miniszterelnök felkérte a nemzetgyűlést, hogy még az éjszaka folyamán tartson újabb ülést, amelynek napirendjén „egy törvényjavaslat előterjesztése és megvitatása” szerepel. Erre azért volt szükség, mert a külügyi bizottság a pénteken elvetett első cikkely második olvasásában való megvitatását elutasította.

A nemzetgyűlés általános vitájának szünetében a külügyi bizottság foglalkozott a szóbanforzó „új” törvényjavaslattal, amely más szavakkal megismétli a párizsi egyezményeknek pénteken elutasított és Nyugat-Németország újrafelfegyverzéséről, valamint a nyugat-európai unióba való bekapcsolásáról szóló első cikkelyét. A külügyi bizottság az új szövegezésben előter-

jesztett első cikkelyt 18 szavazattal 17 ellenében — négy tartózkodással — jóváhagyta.

A nemzetgyűlés ülésének folytatásakor a külügyi bizottság elnöke bejelentette, hogy a bizottság az első cikkely új változatát elfogadja. Ezután a kormány felvetette a bizalmi kérdést a ratifikációs törvényjavaslat első cikkelyére, továbbá minden módosító indítványra, valamint kiegészítő cikkelyre nézve. Így tehát a francia nemzetgyűlésnek szerdán délután 16 órakor (magyar idő szerint) két bizalmi kérdéstről kell szavazni.

Először az átdolgozott első cikkellyel kapcsolatban felvetett bizalmi kérdéstről, utána pedig valamennyi, közöttük a nemzetgyűlés által eddig jóváhagyott cikkellyel kapcsolatban felvetett bizalmi kérdéstről.

Loustanau-Lacau módosító indítványt nyújtott be a ratifikációs törvényjavaslat újszövegezésű első cikkelyéhez

Loustanau-Lacau, Basses-Pyrénées megye parasztpárti képviselője kedden reggel módosító indítványt nyújtott be a párizsi egyezmények ratifikálásáról szóló törvényjavaslathoz a kormány által átdolgozott első cikkelyéhez. Ez a cikkely — mint ismeretes — Nyugat-Németország újrafelfegyverzéséről és a nyugat-európai unió megszervezéséről szól.

A módosító indítvány így hangzik: „A Németország újrafelfegyverzésére vonatkozó jegyzőkönyvek ratifikációs okmányait addig nem helyezik letétbe, amíg a kormány a Szovjetunió kormányával folytatott tárgyalás alapján nem tudja a nemzetgyűlést és a köztársasági tanácsot a tartós béke felé vezető európai enyhülés reális lehetőségeiről kimerítően tájékoztatni.”

Mozgalom Belgiumban Nyugat-Németország felfegyverzése ellen

Belgiumban napról napra erősödik a dolgozók harca a párizsi egyezmények ellen, amelyeknek ratifikációs vitáját a belga parlamentben január közepére tűzték ki.

Mint a „Drapeau Rouge” közli, országos mozgalom van kibontakozóban a párizsi egyezmények ellen. A belga hazafiak politikai meggyőződésükre való tekintet nélkül sikeresen támadták a Nyugat-Németország remilitarizálását célzó tervek ellen és sorra írják alá a párizsi egyezmények elleni tiltakozó nyilatkozatot.

Megkezdődött a délkeletázsiai országok miniszterelnökeinek értekezlete

Az indonéziai Bogor városában december 28-án megnyitott az öt délkeletázsiai ország — India, Burma, Indonézia, Pakisztán és Ceylon — miniszterelnökeinek tanácskozása.

A belga király és a belga külügyminiszter köszönete

I. Baudoin belga király és P. H. Spaak belga külügyminiszter táviratilag köszönték meg a részvétel, amelyet Dobi István, a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke és Boldoczki János külügyminiszter fejeztek ki Fernand Justice budapesti belga követ elhúnyta alkalmából.

Megkezdődött a Német Kommunista Párt kongresszusa

Hamburgban 1954. december 28-án megkezdődött a Német Kommunista Párt kongresszusa. Az elnökség soraiban a Német Kommunista Párt vezető tagjain kívül helyetfoglalnak Németország Szocialista Egységpártja, valamint a külföldi testvérpártok képviselői is. Hosszantartó taps üdvözölte Hermann Matern és August Fröhlich, Németország Szocialista Egységpártja Központi Bizottsága képviselői, valamint Rosa Thaelmann bevalasztását az elnökségbe.

A pártvezetőség nevében Willi Mohn tartott beszámolót.

A Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének üdvözlöte a Német Kommunista Párt kongresszusához

Pártunk Központi Vezetősége és dolgozó néppünk nevében forró testvéri üdvözlötünket küldjük a Német Kommunista Párt kongresszusának.

Az egész magyar nép feszült figyelemmel, mely rokonszenvvel és őszinte együttérzéssel kíséri a német nép legjobbjainak hősiességű harcát az európai népek békéjét és biztonságát fenyegető német militarizmus feltámasztása ellen. Nap, mint nap a magyar dolgozók tömegei sok ezer gyűlésen emelik fel tiltakozó szavukat a német imperializmus feltámasztása, német testvérpártunk üldözése, vezetőinek, a demokratikus Németországról harcoló német hazafiaknak meggyűlölt, bebörtönzött ellen.

Meg vagyunk győződve róla, hogy kongresszusuk a német munkásmozgalom internacionalista hagyományainak harcos szellemében hozzá fog járulni a német militarizmus feltámasztása elleni sikeres harchoz, a munkáscsoportok megteremtéséhez, a nemzeti egység kivívásához. Tudjuk, hogy csak az egységes, demokratikus, békeszerető Németország biztosíthatja a háborúktól oly sokat szenvedett német és európai népek haladását, békés jövőjét.

Igaz szívből kívánjuk, hogy kongresszusuk segítse a német népet nagy történelmi feladata sikeres megvalósításához.

Szüntessék meg a Német Kommunista Párt elleni terrorpárt

Az ADN hírgyűnkötség ismertette a „Stuttgarter Zeitung” című nyugatnémet lap információit. A nyugatnémet lap azt írja, hogy a karlsruhei szövetségi alkotmány-bírószág tagjai eddig több mint 50.000 olyan levelet kaptak, amelyben Németország minden rétegének képviselői követelik a Német Kommunista Párt elleni bírósági eljárás megszüntetését.

melés pártellenőrzésének is fontos feladata. Nemcsak a szokásos értekezleteken, de a mindennapi agitációban is mutassanak rá az önköltségsökkentés és az életszínvonal emelése közti szoros összefüggésre. Népcsevelőink legyenek ennek az elvnek szószólói! Csakis így, a dolgozók közös összefogásával érhetünk el jelentős fordulatot az önköltségsök-

kentésnél. Természetesen, mint ahogy Gerő elvtárs is hangzottarta, ez nem egyszerű, hanem bonyolult és nehéz feladat, amelyet csak a „rendelkezésre álló erők komoly megfeszítésével oldhatunk meg sikeresen.”

Nem ijedünk meg a hibák bálor feltárásától, tudjuk, hogy csakis ilyen nyílt és kényszerítő segíti feildőlésünket. Bizunk abban, hogy a megye munkáscsoztálya, a néphez hű értelmisége, a termelés vezetői a párt irányutatótását érvényesítve, az önköltségsökktentés terén is sikeresen megoldják feladatukat. A lehetőségek adva vannak, csak tervszerű és szívós munkával kell küzdeni a kitűzött, országos ügyeinket is előbbrevívó célok érvényesítéséért!

HELYZETKÉP A BEGYŰJTÉS RŐL az új esztendő küszöbén

Hajdú-Biharban december 1-től meggyorsult a begyűjtés. Dolgozó parasztságunk szinte napról napra fokozottabb mértékben tesz eleget beadási kötelezettségének. Rendeződnek a hátralékok. Nagy érdeme van ebben a begyűjtési hivatalok megbízottainak, akik felvilágosító szóval magyarázták meg, hogy azok, akik az év utolsó hónapjában teljesítik a beadást, jól járnak, míg azok, akik továbbra is halogatják az állam iránti kötelezettség teljesítését, 10 százalékkal felemelt beadást teljesítenek majd. Akik tehát spekulálnak, rosszul teszik. Onmaguk ellen vétnek.

A hajdúnánási példa

Azt kívánja a becület, hogy adósságot ne vigyen át egyetlen dolgozó paraszt sem az új esztendőre. A kormányzat lehetővé tette, hogy miniszter, akiknek hátralékuk van, és nem rendelkeznek elegendő mennyiséggel a beadásra előírt mennyiből, helyettesítő cikkeikkel teljesíthetik beadási kötelezettségüket. Igen nagy előnyt jelent ez a beadás szempontjából. Körösszakalón már az első nap megértették a hátralékosok, hogy ez mily nagy előnyt jelent. Az első napokban a község 78 hátralékosából 41 teljesítette maradékát a beadását. A helyettesítő cikkek között válogathatnak a termelők. A dolgozó parasztságot való beszélgetés során a begyűjtési hivatalok megbízottai ezrelve jegyezték fel a megyében, kik, mivel akarnak eleget tenni beadási kötelezettségüknek.

Hajdúnánáson 986 hátralékos volt december elején. A helyes kormányintézkedések, a begyűjtési megbízottak jó munkája eredményezte, hogy 519-en a hátralékosok közül már maradéktalanul teljesítették beadási kötelezettségüket. Jellemző a beadás ütemének gyorsulására, hogy december 1-től Hajdúnánáson 1120 mázsa kövér

sertést adtak be. Vágómarhából 425 mázsát. Az összes hátralékuk vágómarhából 487 mázsa volt. Az év utolsó napjára ezzel sem maradnak adósok.

Balmazújváros is jó példáját adja annak, hogyan gyorsították meg a decemberi kedvezmények felhasználásával a begyűjtést. December 1-től a balmazújvárosiak 469 mázsa kövér sertést adtak be, tejből 180 hektolitert és a 53 mázsa baromfi hátralékukra 54 mázsa baromfit vittek a begyűjtőhelyre.

Hajdúhadházon, Józsan, s egész sor községében a megyének — december utolsó hetében fokozottan igyekeznek a dolgozó parasztságot, hogy adósságmentesen lépjenek át az új esztendő küszöbét, s rendezzék hátralékukat.

Jutalom a begyűjtőknek

A megye igen súlyosan elmaradt a kövér sertés beadási terv teljesítésével. Ezen a téren is gyors a javulás, ami nagyrészt annak köszönhető, hogy a december 1-én hatályba lépett és a hátralékosokra vonatkozó kedvezmények azt is kimondják, hogy sertésbeadásra is társulni lehet. Azok, akiknek 40—50—60 kilós sertésbeadásuk volt, a társulás lehetővé tételével könnyebben tudják teljesíteni sertésbeadásukat. Ez döntően járult hozzá ahhoz, hogy évek óta nem tapasztalt ütemben teljesítse Hajdú-Bihar kövér sertés beadási kötelezettségét.

Azokat a jól dolgozó begyűjtési hivatali megbízottakat, akik a rendeletek széleskörű ismeretével, a kedvezmények személyes megtárgyalásával segítettek a hátralék rohamos törlesztésében, megjutalmazzák. A balmazújvárosi begyűjtési csoport dolgozói így kaptak már 2340 forint jutalmat, a hajdúnánási begyűjtési hivatali dolgozók pedig több mint 3000 forintot.

— Bencze M. —

Helytörténeti kiállításra készülnek a Hortobágyon

Állattenyésztéséről híres a Hortobágyon az onati állami gazdaság. De a gazdaság népi táncosportja is ismert a környéken, gyorsan elmege a híre annak is, ha a gazdaság kultúrotthonában előadást rendeznek. Az ohatiak tervebe vették, hogy kultúrotthonukat még otthonosabbá teszik. A falakra tablókát helyeznek s ezek a tablók helytörténeti emlékeket mutatnak be.

Debreceni festőművészek három képet készítenek. Az egyik már elkészült: azt ábrázolja, amint Árpád vitézeivel átkel a Tiszán és egyik vitézének — akinek a nevéből származik az Ohat elnevezés — adományozza a Hortobágyon ezt a részt. A másik kép a máti határper végét örökíti meg, míg a harmadik a Keszér-erdői csatát, amely

1944-ben zajlott le. A Hortobágy néhány holdas kis uradalma az utolsó tőltenyig harcoló szovjet katonák női küzdelmét mutatja majd be a festmény. Ezekon kívül régi hortobágyi fényképek mellett az új,

fejlődő és élettel adó Hortobágy fényképeit helyezik el. Régi pásztorbotok, művészi faragások kerülnek majd a falakra, s ez a helytörténeti kiállítás valószínűleg kis múzeuma lesz a Hortobágyon.

Átadták a forgalomnak a komárom-komarnói hidat

Alig öt hónappal ezelőtt kezdték el a MÁVAG hícepítői és a baráti Csehszlovákia dolgozói a Komárom—Komarno közötti új vasúti Duna-híd építését, kedden délelőtt sor került a híd ünnepélyes átadására.

A fellobozózott magyar hídfőnél gyűltek össze a kiváló csehszlovák és magyar dolgozók, hogy megünnepeljék munkájuk ragyogó eredményét, a híd átadását. Megjelent az ünnepségen Vég Béla, a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének titkára, Bebrits Lajos közlekedés- és postaügyi miniszter, a Szlovák Kommunista Párt Központi Vezetőségének nevében Pavol Tonhauer, a párt közlekedési osztályának vezetője, valamint Antonin Pospisil, a Csehszlovák Köztársaság közlekedésügyi minisztere.

Népi szokásokat, feledésbe ment táncokat, nótákat gyűjtöttek a bagosiak

A hajdúbagosiak az utóbbi időben egyre nagyobb érdeklődést tanúsítanak a régi szép népszokások, nóták, táncok felelevenítésére. Esténként, ha összejönnek a szomszédok, gyakran elsorolják az idősebbek, milyen szokásokkal éltek régen a hajdúbagosiak. Papp Imre tanácselnök helyettes és Jakucs Sándor kántortartó kezdeményezésére elhatározták a község vezetői, hogy felelevenítik a jórészt már feledésbe ment népi szokásokat, népi táncokat és régi jó nótákat, amellyel összegyűjtik Hajdúbagós történelmét az Arpad-kortól napjainkig. A régi hagyományok felelevenítésében máris komoly sikereket értek el: 502 régi feledésbe ment nótát gyűjtöttek össze.

Értelmiségi klub

Régi kívánság válik valóra Debrecenben. A városi pártbizottság és a városi tanács Debrecenben élő értelmiségieknek — mérnököknek, orvosoknak, tanároknak, zenészeknek, íróknak — otthont létesít. Ez az igen jelentős intézmény az Arany János utca 2. szám alatti épületben lesz.

Az értelmiségi klub megalakításának érdekében kedden este tanácskozás volt a debreceni értelmiségi szervezetek képviselőivel. A városi tanács elnöki szobájában az értekezleten megjelentek Kádár László, a Kossuth Lajos Tudományegyetem rektora, Szalényi Ferenc, a Mezőgazdasági Akadémia professzora, Balogh István, a Déri Múzeum igazgatója, Veress Géza Munkácsy-díjas festőművész, Lossinszky Tibor, az Erőmű főmérnöke, Czövek Lajos, a Debreceni Népi Együttes karnagya, a tudományos, zenei, irodalmi és művészeti élet több képviselője.

A tanácskozáson határozat született arról, hogy már ebben az évben megalakul az értelmiségi klub és még újév előtt bekezdik az épületbe.

Hányszor volt Debrecen

AZ ORSZÁGGYŰLÉS SZÍNHELYE?

Az Ideiglenes Nemzetgyűlés tízedik évfordulójával kapcsolatos írások megemlékeztek arról, hogy 1849 január 9-től május 31-ig Debrecenben ülésezett a magyar országgyűlés és 1944 december 21—22-én pedig az Ideiglenes Nemzetgyűlés. Valóban, Debrecen a magyar történelem e két fontos időszakában az ország ideiglenes fővárosa volt.

Debrecen ügyeit is, a szultán fennhatósága alatt.

1543 június 29-én a tiszai rendek Debrecenben gyűlést tartottak és azon Habsburg Ferdinánd hívének vallották magukat. Nemsokára azonban Marlinuzzi Fráter György Derecskére hívta egybe a tiszai urakat (1543 augusztus 1-én), ahol arra törekedtek, hogy a tiszai részek is csatlakozzanak Erdélyhez. Az Erdélyhez húzó megyék 1544 június 6-án a debreceni gyűlésükön végül is elismerték a törökök fennsőbbiségét és csatlakozva az erdélyi rendek állásfoglalásához, felkínálták a törököknek az adófizetést.

1545 május 12-én adta ki Izabella királyné rendelkezését, arról hogy Debrecenben az év június 4-én országgyűlést tart. A debreceni országgyűlésre az erdélyi és tiszamegyei rendek mellett meghívták a Ferdinánd-pártiakat is. Rá akarták bírni őket, hogy ismerjék el János Zsigmondot királyuknak, s Erdélyvel együtt helyezték magukat a szultán fennhatósága alá. A rendek „az egész hon feletti alkudozást” jónak látták elhalsztani, de a török adói megszávadták. S elhatározták, hogy a szultán legkedvesebb feleségének és a legbefolyásosabb török urának ajánlékokkal kedvezkednek. — Azok átadására követeket is választottak. A június 7-i ülésen Marlinuzzi Fráter György is részt vett. Az ő sugallatára mondták ki a 31 cikkből álló határozatban a protestantizmus üldözését.

Hosszú küzdelem és igazi harcok kellett ahhoz, hogy a jobbágynyűzó, nemzetáruló, vallásüldöző világból kialakuljon a nemzeti függetlenségért küzdő Erdélyi Fejedelemség.

A december 21-i ünnepi országgyűléssel tehát Debrecenben már négyszer ült össze az országgyűlés: 1545-ben, 1849-ben, 1944-ben és végül az idén.

Györi Gáspár.

Kínai vendégek Debrecenben

Sokezer kilométerről, egy másik világrészről — Azsia tulsó feléről — nagyon kedves vendégek érkeztek hozzánk. A kínai nép küldte el fiait, hogy tanulmányozzák a magyar nép életét és hírt adjanak rólunk a hatalmas kínai népnek.

A kínai vendégek egy hónapja tartózkodnak Magyarországon és országjáró körútjuk alkalmával nehezen várták, hogy ősi, szép városunkba érkezzenek és tanulmányozzák történelmi nevezetességeinket, nagy hagyományainkat, a szabadság órvárosában, Debrecenben.

A KÉT KEDVES kínai vendég, hazájuk irodalmi életének kiválóságai: Ai Wu író és Lei Csia író. Kíséretükben eljött még Liu Csang-csing fiatal diplomata, a prágai kínai követség munkatársa.

Néhány szóban szeretném bemutatni őket.

Ai Wu 56 éves, Kína új történelmének egyik élő szemlélője, részese az új szocialista tartalmú nemzeti kultúra kialakításának, tapasztalt, neves író. Eddig már

25 kötete jelent meg, ebből 3 önálló regény, a többi kötetekben mintegy 200 elbeszélése látott napvilágot.

Lei Csia 40 éves, több elbeszélés kötetet jelent már meg. A köztudatban jelent meg trilógiájának első kötete, címe: „Megjött a tavasz a Jalu folyón”. Ez a könyv arról szól, hogy amikor 1945-ben a Szovjetunió hadserege felszabadította Északkelet-Kínát, egy újonnan létesített papírgyár hogyan kezdte meg a munkáját, milyen küzdelmeket vívott meg a Jalu folyó partján élő nép új életének kialakítása érdekében. Lei Csia elvtárs is részese volt azoknak a nagy küzdelmeknek, amelyet a kínai munkásosztály és parasztság vívott a kommunista párt vezetésével a kínai föld, a kínai nép szabadságáért.

A kínai vendégek kedden fél 11-kor indultak el a város nevezetességeinek megtekintésére. Az ősi Kollégium falai közé lép-

tek be először, s amikor elmondtuk annak történetét, s azokat az eseményeket, amelyek e több százados falak között lezajlottak, megilletődéssel szemlélődtek. Különösen részletesen érdeklődtek Kossuth emlékei iránt. Nagyon jól ismerik Kossuth Lajos és Petőfi Sándor szerepét az 1848—49-es szabadságharcban.

AZ ORATÓRIUMBAN az 1848-as és 1944-es ideiglenes nemzetgyűlések színhelyén hosszasan időztek. A kis részplaketteket megjelölt padok előtt Kossuth vörös rózsával díszített székére előtt felidéztek emlékeztükbe a Kossuthról hallottakat.

Az Oratórium után a Kollégiumi könyvtárban megrendezett kiállítást tekintették meg. Mint köztudomású, ezt a kiállítást az 1944. december 21-én megalakult Ideiglenes Nemzetgyűlés tízedik évfordulójának tiszteletére rendezték. Itt is hosszú időt töltöttek el, s nagy érdeklődéssel ta-

nulmányozták a felszabadulás utáni napok eseményeit. A Kollégium udvarán az árkádok alatt elhelyezett tudósok és művészek plakettjeit, emléktábláit nézték végig, különösen sokat időztek Jókai Mór portréjánál. Jókai sok művét a kínai vendégek igen jól ismerik. Majd Edy Endre emléktábláját előtt beszélgettek sokáig.

A Kollégium látogatása után a Nagytemplom belsejét tekintették meg, és sokat érdeklődtek az elmúlt héten lezajlott ünnepi országgyűlés eseményei után. A Nagytemplomból a Déri Múzeumba mentek el. Itt különösen a képtárban töltöttek el hosszabb időt. Ez Ecce Homo és a többi Munkácsy-képeket tanulmányozták hosszasan. Az örök értékű festmények megtekintése közben elmondták, hogy a kínai nép igen nagyra becsüli a magyar képzőművészetet. Nagyon érdeklődik a régi és az új alkotások iránt egyaránt. Olyan jól-

eső érzés az, amikor 10—12 ezer kilométerre más anyanyelvű népek is ismerik Munkácsy Mihály művészetét, Zichy Mihály, Szinyei-Merse, Iványi Grünwald Béla, Barabás Miklós és sok más nagy nevű magyar festőművész maradandó alkotásait. A legújabb festők művei között is sok időt töltöttek el. A debreceni származású Félegyházy László, Dienes János, Veres Géza Munkácsy-díjas festőművészek alkotásai is nagyon tetsztek.

Hogy mennyire érdeklődnek a magyar képzőművészet iránt, a késő délutáni órákban ellátogattak az antikváriumba és nagy mennyiségű reprodukciót vásároltak, valamennyi magyar művészek alkotása.

A KINA ÍRÓK este a Csokonai Színház nagy sikerű előadásán vettek részt. A magyar operett-irodalom egyik legnépszerűbb alkotását nézték végig, a már hetek óta Debrecenben is nagy sikerrel játszott Csárdáskirálynőt. Elismeréssel adóztak a színház művészeinek a kellemes előadásért. (Fábián Sándor)

SZILVESZTERI „CSERGETÉS”

HAJDÚSZOBOSZLÓN

Már délután elkezdődik... A gyermekek nagy kolompokat, pergőket, vagy kis csengettyűket akasztanak a nyakukba s csapatosan rojnak az utcákat. Minden csapatnak megvan a maga ostorosa is, aki hangos pattogással kíséri a „kolompolókat”. Az emberek pedig ezalatt a zajos hívogató hangok hallatán készülődnek a „cseregtesre”...

Estefelő azután összegyűlekeznek a piacra a gyermekek és felnőttek, a népnünpély kezdetét veszi. A tér egyik felében a „kongatók”, vagy más szóval „cseregatók” állnak fel, s nagyokat pattogtatnak a karikás ostorral, egymással versengve; kinek szól nagyobb a karikás vége-re fűzött hárszapó?

A kolompos és csengetős gyermekek zibongva fel s alá járkálnak a téren, hogy a legmelyebből a legmagasabb hangig megszólaltassák ezeket a különös hangszereket. A jámbor idegen e hangzavartól nem valószínű, hogy kivessi a virtust: kinek szól legmelyebben a kolomp, kinek legszebben a krisztályhangú csengettyű?

A csillagszórókat sokféleképpen játszanak. Egyesek csak egyszerűen meggyújtják és kicsi gyermekek kezébe adják, akik csillag szemmel gyönyörködnek a szikrázó, pattogó tücszilagokban. Mások — a nagyobb bacská gyermekek — futva, körbe-körbe forgatják a „szikrázó drótot”.

Ugyességet követel az, ahogyan a burgonyába dugott csillagszórókat dobálják a légben, vagy ahogyan a csillagszórót nyilvesszobé dugva versengenek: kinek megy a legmagasabbra az ég üstökös? S amikor aláhull, 15—20 gyermek is fut, hogy egészen telje, hogy még egyszer szikrázva eldobjassa. Sokszor nem sikerül ez, mert az egymásba szaladó csizmatalpának martaléka lesz az ég csillagtozódás.

A söfförök sajátos módon vesznek részt az ünnep-ségen. Szájukba benzint, vagy petróleumot töltenek, s meggyújtva lángoszlopot fújnak a bámuló nézők felé az estebe. Ok a „petrófúvók”. Nagy ügyesség és óvatosság szükséges ehhez a bizarr játékhoz.

Amikor 6 órára fordul a templom óramutatója, kiteszik a legfelső tornyonyablakokba a lámpásokat és megkondulnak a harangok, hogy emlékeztessenek. Lent a téren egyszerre erőteljesebb cseregtesbe, pergésbe kezdenek, csillagszórók százal röppennek a levegőbe, eléri tetőpontját a népnünpély. De miért ez emlékeztetés, miért e lármás népszokás?

Azt beszéljük, hogy még a törökidús idején a kegyetlen Sejdi basa egyszer nagy sereggel

Szoboszló alá érkezett. A várost Kecskeméti Balázs hajdú hadnagy védte. A védők maroknyi serege a templomvárba szorult és várta az ostrom megkezdését. A helyzet igen kilátástalan volt. Ekkor — valakinek eszébe jutott, hogy nagy zajt kellene ütni a városban, hadd higgye a török, hogy nagy létszámú hadsereg állomásozik ott. De mivel üssenek zajt?

Fegyver, löszér alig volt, de meg ezt tartalékolni kell, ha támadni kezd a török. A pásztorok fogták hát a karikás ostorokat, a jószág-kolompokat, az asszonyok és gyermekek fedőket, fazekakat és éktelen lármát kerekítettek. A török felült a cselre. Nagy hadsereget sejtve, elkerülte a várost és Debrecen irányába vonult. Feltekintve a fura sikerén, Kecskeméti Balázs hajdúval a török után vágatott és a város határában mind egy szálig levágta. Azóta nevezik ezt a helyet Vértolvgynek. A tornyba kitért lámpások és a harangzó a Vértolvgytől visszatérő harcosoknak könnyítette meg az éjszakai tájékozódást — így tartják.

Mindez így természetesen csak népi hiedelem. Népi hiedelem, mely megszépíti a történelmet, legendát költő hajairól. Ez történt itt is. A történelem azóta már kimutatta, hogy mindebből csak annyi igaz, hogy a török Szoboszló alá vonult 1660 tavaszán és rövid, de annál véresebb harc után az egész lakosságot kiirtotta. A nép hiedelmében összefonódik a történelem időben és következményekben.

Az az említték miatt — semmiképpen nem állja meg a helyét, hogy ez időtájt a törököt megverték volna Szoboszló hajdú. De összefonódik a história néprajzi vonatkozásokkal is. A cseregtesre két ok lehetett. Az egyik, hogy cseregtesre temetik az ő esztendőt, a másik: ő esztendő utolsó napján sok pásztor meg cseléd szabadul fel és viszi magával ostorát, hogy ezt cseregtesre tudassa a zardákkal a cselédvadász kezdetét.

Mindemellett e szép szilveszteri népszokás mondásai ellenére is táplálja tovább Szoboszló népének honszerelmes érzelmeit...

Későre jár. A téren lassan elcsendesül minden. Még el-elpatlan egy-egy karikás hárs, még el-eiperdül a kolomp nyelve — a távolodó gyermekeket jelezve.

A „kántálók” pedig elindulnak és a csendes téli éjszakában itt is, ott is felhangzik ajkukon az ének:
Uj esztendő, vigszág szerző,
Most kezd újulni,
Ujulás vig örömet
Most kezd hirdetni...

NAGY LÁSZLÓ

Új gyártmányok készítését vállalják a kefégyáriak április 4-re

Több, mint húsz országban ismerik a debreceni Kefégyár termékeit. Nemcsak London utcáinak kirakataiban találhatók meg a szép és jó minőségű gyártmányok, hanem Ázsia városaiban csakúgy, mint Szudánban. A Kefégyár dolgozói büszkék arra, hogy még november első napjaiban teljesítették éves tervüket és az Ideiglenes Nemzetgyűlés tízezer forint értékű tervet felüli gyártmánnyal ünnepelték.

Hazánk felszabadulásának tízedik évfordulóját is méltóképpen köszöntik a kefégyáriak. A Rákosi Mátyás Művek dolgozóinak kezdeményezésére csatlakozva vállalták, hogy 1955. első negyedévi tervüket határidő előtt hat nappal befejezik. Azt is ígérték, hogy a hulladékanyagok gazdaságos felhasználásával 50 ezer forint értékű kefet és meszelőáruat készítenek az önköltséget pedig 0,5 százalékkal csökkentik. A negyedévre szóló vállalkásban az exportcikkek gyártása terén is további eredményekre törekednek. Két új típusú kefégyártáshoz kezdenek s ezzel is növelik az exportcikkek bő választékát.

Április 4. ünnepére jó munkával készülnek Debrecen egyik legrégebbi üzemének dolgozói.

Befejezte évi tervét a Keletmagyarországi Üzemlelmezési Vállalat

A Keletmagyarországi Üzemlelmezési Vállalat dolgozói örömmel közölték, hogy évi tervüket 11 nappal a határidő

előtt, december 19-én befejezték. A dolgozók december 21-ig 101,3 százalékkal tették eleget hazafias kötelezettségüknek.

El lehet-e felejtetni

AZ ÜNNEP LEGSZEBB ÓRÁIT?

SZAKAL ANDRÁS EMLÉKEZIK

Vannak élmények, amelyek mindig megmaradnak az ember lelkében. Ki ezt, ki azt őrzi magában, mélyen elrejtve, hogy emlékezve, ünnepé szépséges perceket, órákat, melyekben hét lakattal vigyázza élményeit, kedves emlékeit. Én például mindig őrzi fogom a debreceni Erőmű zúgó motorjainak zajait, hatalmas generátorait, turbináit, melyek szilaj tempóban küldik az áramot városunk elébe. Emlékezni az Erőműre, mely olyan, mint egy őrzi szív, életei, fényt küld utcákba, lakásokba, emberek életébe.

Szakal András pedig mindig emlékezik az ünnepi országgyűlésre, mint olyan élményre, amelyről már beszélni is ünneppel jelent. És így beszél Szakal András is az országgyűlésről. Egyszerű, igaz szavakat hoz fel a lelkéből, melyek újra elevenítik előttem a nagy napot, a szép történelmet. S amíg papírra fogom a szavait, érzem a hangjában az akkori percek sürsü melegét, a történelem sodrását.

Hogy is kezdődött csak — kezdi Szakal András emlékezéseit. Vállalatunk már hetekkel előbb készült az ünnepi országgyűlésre, hogy a város árammal való ellátása zavartalan legyen. A fontos javítási munkákat határidő előtt befejeztük, a gépek teljesen rendben, munkásaink pedig lelkes munkakedvvel várták a nagy napot. S amikor én álmodni sem mertem, meghívót kaptam az ünnepi országgyűlésre. S itt Szakal András szavai megfenyednek, s minden szavára úgy vigyáz, mintha szép drága kristályvázát forgatna mondataiban.

Még ma sem tudom — folytatja —, hogy kinek köszönjem ezt a meghívót. De ha szavakban még nem is köszönhettem meg senkinek, magamban százszor formáltam a köszönet mondatait ezért a meghívóért, ezért az ünnepért. Ezért a kitüntetésért...

Mert — emlékezik néhány arasznyit Szakal András — 1950 óta, mióta a vállalat igazgatója vagyok, mégis csak ez volt nekem a legnagyobb jutalom. Valaha géplakatos voltam, s mikor igazgató lettem, azt hittem, hogy én már életem legnagyobb csúcára felértem. Már akkor éreztem, tudtam, hogy nekem ezt olyan munkával kell visszafizetnem, amit a becsületem és emberségem diktál. Azt

hittem én már nem kaphatok többet, nekem már nem jár több. S mikor megkaptam az országgyűlésre szóló meghívót, megértettem azt, hogy mennyi igazság, mennyi emberség van a mi társadalmunkban, a mi életünkben. Hallgathattam Rákosi elvtárs, Nagy Imre beszédét, melyek mindig utbaigazítottak engem sokszor eléggé szövevényes munkámban.

Az ünnepi gyűlés után a magamba szedtem élményekkel rohangtam haza az üzembe, hogy elmondjak mindent azoknak is, akik nem lehettek velem az országgyűlésen. Elmondtam Lossinszky Tibor főmérnöknek is, aki 21-én reggel 8 órától másnap reggel 8 óráig személyesen tartott irányító szolgálatot a kapcsoló berendezések mellett. Elmondtam, s azóta is mondom, mert ez az országgyűlés nekem azt adta, ami legtöbb, amire mindig jó érzés visszaemlékezni.

S beszél, beszél Szakal András. Tele van az országgyűlés ünnepi élményeivel, minden percere, melyet onnan hozott magával külön vigyáz, külön dédelget.

Hát el lehet-e felejtetni — mondja — az ünnep utáni legszebb órákat, amikor személyesen beszélhettünk Rákosi elvtárral, Nagy Imrével, Farkas Mihállyal s a többi vezetővel, akik népünk sorsát vigyázzák, irányítják. S nekem az tetszett legjobban — csillan fel a szemem —, hogy az együtt töltött órák olyan ünnepi hangulatban zajlottak le. A vacsorán üdültam is magamban, notákat hangoltam, csak szégyeltem kiereszteni a hangom, mert rengeteg művész volt ott, akik enekkel szókoztattak bennünket. S jó volt nekünk az a nagy őszinteség is, amely az egész napot átszötte, amely szemmel látható egyszerűséggel bizonyította nekünk, hogy a párt, a kormány és nép ma már egy és ugyanaz.

S amikor elbúcsúzik Szakal Andrástól, még egyet bevall, amit eddig csak magának rejtetegetett. Bevallja: az ünnepi meghívót elzárta, eltette, s őrzi, mint életének legszebb emlékét. Abba a kis meghívóba Szakal András is bezárta, eltette történelmünk egyik legszebb napját, mely itt zajlott, itt sűrűsödött Debrecenben. Eltette és őrzi unokáinak, jövődönök, s mindennapi lendületnek munkájához, szándékaihoz. (Boda István)

Londoni kód

Tegnap mi is kaptunk egy kis ízelítőt, milyen a tél a távoli Angliában. Olyan kód ereszkedett a városra, hogy még az orrunkig se láttunk. A táj nyitott burájába nyakig „begombolták” magukat a házak, eltűntek az emberek, valamennyire zoryitalan semmibe futottak a villamosok.

Igazi londoni kód — mondták találova az emberek. Volt, aki azzal állított be a szerkesztőségbe, hogy most már nem meri folytatni az útját iránytú nélkül. A Róza utcán az autóbussz megállónál az került szóba, hogy a Honvéd azért rem rugott több gólt Angliában, mert Kocsis nem látta, hol áll Puskás vagy Czibor és így mindig az ellenfélhez adta a labdát.

Közber lépésben haladtak az autók, szüntelen csörögtek a villamosok, óvatosabban közlekedtek az emberek.

Es mit mondott a Meteorológiai Intézet? A „hivatalos vélemény” dr. Berényi Dénes elvtárs fogalmazta meg.

Ilyen enyhe teleknek, mint a mostani — mondotta — szinte velejáruja a sok kód. A tenger felől előretörő enyhe légtömegek minden esetben bőséges párásdást okoznak, amely 100—200 méter magasságig veszi körül a földet. Az utóbbi évtizedekben 1932 volt a legködösebb év. A tél akkor is enyhe volt. Mint érdekességet kell megemlíteni, hogy a sűrű nedvességtől akkor olyan vastag zuzmára képződött a hegyekben (mivel ott hidegebb a levegő), hogy a fák ágai letörttek, a távvezetékek leszakadtak. Ez az idén is előfordulhat, bár a mostanihoz hasonló sűrűségű kód nálunk nem hosszú életű. K. T.

Karácsony hetében 81 házasságot kötöttek Debrecenben

December: a házasságkötések hónapja. Igy van ez már osidők óta. Deák Sándor, Debrecen anyakönyvvizetője mondta: A legnagyobb forgalom a karácsony előtti heten volt. A házasságra leigazoltan és bizony a látható türelmetlenséggel szinte egymásnak adták a kilincset. Karácsony hetében most is 81 házasságkötés történt Debrecenben. A házasságkötések száma emelkedett. Tavaly ugyanebben az időben 76 házasságkötés történt. Karácsonyig 1280 új házasságot jegyeztünk be az anyakönyvbe, ez éven pedig már eddig 1406-ot. (B. M.)

A 3724-es

szerelvény sorsa

Nagyon örülünk annak, hogy újra közlekedik a 3724-es számú személyvonat Nagykerék és Debrecen között. Bevalljuk azonban: ez az öröm ünnemé vált. A december 22-én 14 órakor induló személyvonatnál például teljes volt a zűrzavar. A vonat hamar megtelt, de a mozdonyok ekkor még se híre, se hamva. Elmulit az indulási idő, s még utána egy félóra, de semmi sem történt. A kocskában hideg volt és különösen a kisgyermek fáztak. Mikor már elfogyott a türelmünk, 16 óra 30-kor bementünk az információs irodába. Udvariassan érdeklődtünk a Nagykerék felé menő szerelvény sorsa felől. Udvariasságunkat félreértve azonban kihívó hangnemből választottak.

Amikor kijöttünk az irodából, megnéztük, nem a mozdonynak van-e baja, azért késik-e az indulás. Persze a mozdony még akkor sehol sem volt. Szerencsénkre, segítségünkre jött egy ismerős, aki bevitt bennünket az állomásonkőki irodába. Előadtuk sérelmünket, ott azt mondták, írjuk be a panaszkönyvbe, hanem sürgős intézkedésre van szükség. Erre nagynehezen Daróczi elvtárs segítségével lett egy mozdony, felfűtötték a vonatot és a szerelvény 17 óra 5 perckor (14 óra helyett) kigördült a debreceni állomásról.

Mikor tájútottunk az első akadályon — úgy véltük — fél 7-re még a pocsaj-esztáriak is hazatérnek. Ujból tévedtünk. A vonat úgy kullogott, mint egy faradt öregember. Nem sok hiba volt a 8 órának, mikor hazatértünk.

Szeretnénk megkérdezni a MAV debreceni igazgatóságától — amely ennek a vonatnak a közlekedését elrendelte — gondoskodik-e a szükséges feltételekről? Hogy mi tudjuk, nem! Jó lenne, ha egyszer az utasok bosszankodás helyett már dicsérették a zavartalan vonatközlekedést.

Fodor László
pocsaj-esztári tanácselnök

Az ünnepi irodalmi pályázat eredménye

A Hajdú-Bihar megyei Tanács Népművelési Osztálya az Ideiglenes Nemzetgyűlés megalakulásának tizedik évfordulójára helytörténeti irodalmi pályázatot hirdetett.

Több mint húsz pályamű érkezett be. Az első díjat Komonyi Lászlónak ítéltek, aki „Dóro lárma” című pályamunkájában az 1824-es hajdúszoboszlói hajdú felkelést írta le. (A mű napokban hagyja el a nyomdát.) Komonyi Lászlóné 1500 forint jutalomban részesült. Ezer forintot kapnak pályamunkájukért Varga Antal (Debrecen) és Dorogi Márton (Püspök-ladány). 500 forintot Nábrádi Mihály (Debrecen), 300 forintot Kecskés László (Bagamér) és 100 forintot Csiha Gábor (Kaba) kap.

Dicsőreben és 100 forintos jutalomban részesült Máthé Anna hajdúszoboszlói III. gimn. tanuló. Dicsőré oklevelet kaptak: Kereszturi Sándorné (Hajdúszoboszló).

Két óra alatt sorsolják ki a III. Békekölcson nyereményeit

Szombathelyen ez év december 30-án a III. Békekölcson harmadik sorsolását két óra alatt bonyolítják le. A sorsolás technikájának megváltoztatásával a kötvénytulajdonosok ugyanannyi nyereményhez jutnak, mint a többi, négy napig tartó húzásokon. A legutóbbi sorsoláson négy nap alatt 189.712 kötvényszámot húztak ki, 57 millió 506.050 forint értékű nyereményrel és törlesztéssel, most pedig 187.850 kötvényszámot sorsolnak 59 millió 613.400 forint értékű nyereménnyel.

Ármány és szerelem

A Csokonai Színház ma este mutatja be Schiller klasszikus drámáját

A Csokonai Színház a „Holnapra kiderül” és a „Csárdás-királynő” után ma újabb bemutatót tart. Schiller örökbecsű drámája, az „Ármány és szerelem” kerül a közönség elé. A Vámos László rendezte darabban Örkényi Éva, Téti Árpád, Mensáros László, Solti Bertalan és Lady Milford szerepében felváltva Hotti Éva és Simor Erzsébet játssza a főszerepeket. Ma este Hotti Éva, holnap este Simor Erzsébet játssza Lady Milfordot.

Színházi műsor

Ma és holnap 7-kor Ármány és szerelem. Pénteken 6-kor és fél 11-kor, szombaton fél 4-kor és 8-kor, vasárnap fél 3-kor és 7-kor Csárdás-királynő. A jövő hét keddtől minden este: Ármány és szerelem.

Mozik műsora

VIG: háromnegyed 4, 6 és 8 óra: Simon Menyhért születése. — BEKE: délelőtt fél 10, fél 12, fél 2 óra: Simon Menyhért születése, délután háromnegyed 4, 6, 8 óra: Egy új Velencében. — METEOR: háromnegyed 3, 5, 7 óra: Simon Menyhért születése. — HIRADÓ: háromnegyed 4, 6, 8 óra: Trubadur.

Népnevelő I. Rákosi-telep: Csak a papa meg ne tudja. — Népnevelő II. Wolaffka-telep: Fel a fejfel. Népnevelő III. Nyulás: Anna a férje nyakán. — Népnevelő V. Erőmű: Anna a férje nyakán.

AZ ARANY BIKÁ telefonszámai: 17-55, 18-74, 18-75. Az ügyintézőket mellékállásokon kapcsolják közvetlenül. A 42-44-es hívószám f. hó 31-ét megszűnik.

Kertészetek, állami gazdaságok, termelősövetkezetek! Szállító és építőipari vállalatok figyelmébe! — Most szerezzék be fagyvédőt és melegágyi takaró szükségletüket a

Tápei Háziipari Szövetkezetnél

160 cm szélességben és kívánás szerinti hosszúságban kapható fagyvédőre, eső és napsütés ellen egyaránt alkalmazható tartós hőszigetelőanyag. Megrendelhető: Háziipari Szövetkezetnél Tápe (Csengerd megye). Szállítás legközelebbi időn belül.

NAGY KÉSZÜLŐDÉS Szilveszterre

1954. december 29-ét írunk. Csupán két nap választ el bennünket az újévtől, 1955. első napjától. Holnapután Szilveszterkor, minden ember gondolatokba mélyed néhány percre, hogy számot adjon önmagának, helyesen sáfárkodott-e az idén erejével, képességeivel, részint maga, részint pedig mások javára. És akármint végződik a számadás, csak abban állapodunk meg a végén, hogy estére vidám kedvvel temeljük el az ősz-évszéköt. Mert hát a közmondás is azt mondja, hogy minden jó, ha a vége jó.

AZ ARANY BIKÁ már megtette az előkészületeket arra, hogy sokszáz vígságra vágyó vendégének, kedvéssé, emlékeztetéssel tegye az 1954-es év utolsó óráit és az újévszélendő első hajnalát. A nemrég rendezhözött kistermet a félelemlen — ez alkalomra láncos, zenés szórakozó helyé alakítják. A volt Népbüfé helyén a napokban megnyitott cukrászda is megnyitja most már minden helyiségét a szórakozni vágyók számára. Vidám hangulatban nem lesz hiány és — ami legalább ilyen fontos — kiszolgálóiban sem. Az éttermekben, szórakozó helyiségekben 50 kiegészítő gyorsítja meg a felszolgálók munkáját.

A VÁRHATÓ nagy forgalomra való tekintettel az Arany Bika beszerzői már jóelőre biztosították az étel- és italanyag készletet, nehogy bármilyen hiány legyen. Jelen pillanatban már főmve vannak a raktárak, minden elő van készítve az újév mellő fogadására. Az italforgalom gyorsabb lebonyolítására több teremben kiegészítő sőté-eket létesítenek. Igen sokakat csalogat majd Szilveszterkor a Bikába Magyar Gyula és zenekarának művészi játéka. És egyet már most elárulhatunk: Magyar Gyula nagyon készül az idei Szilveszterre, több meglepetést tartogat kedves hallgatói számára.

A TOBBI ÉTTEREMBEN, vendéglőben is nagy a készülődés. A Népbüfében, a Szabadság-étteremben és a Palma cukrászdában a Csokonai Színház művészei, s a Dongó Színház megeszerte ismert és kedvelt szereplői szórakoztatják majd tréfás számaikkal a jelenlévőket. A műsor mellé külön ételekről gondoskodik a Vendéglátó Vállalat. A Szabadságban, Népbüfében és egyebütt már tervezétek, hogyan sütik a pulykacsenyét, miként találják a disznótoros káposztát. És mert az ilyenfajta inycenségek alapnak is, de takarónak méginkább a jó bort kedvelők, éppen ezért a napokban a megkülönböztetett biztositékként 30 hektoliter kiváló minőségű bor érkezett Budafokról.

A KÖZPONTI KULTUROTT-HONBAN az Arany Bika a Megyei Műsorirodával közösen rendez műsorral egybekötött, reggelig tartó szilveszteri mulatságot. A Palma cukrászdában torta sorsolással fejezik be az őszenté-öt. Aki pedig babonás, az a Népbüfében, vagy a Szabadságban az újévszélendő első perceiben megfoghatja az újévi malac farkát, hogy ezzel egy esztendőre maga mellé láncolja a szerencsét. — Varga B. —

HIREK

1954
December
29
SZERDA

Tíz évvel ezelőtt, 1944-ben a szovjet hadsereg felszabadította: Leányfalu, Tahitótfalu, Dunabogdány, Visegrád, Píllszentlászló, Píllszentlélek helységeket. 35 évvel ezelőtt, 1919-ben végezték ki Korvin Ottót, László Jenőt és 14 társukat.

Tíz évvel ezelőtt, 1944-ben a szovjet hadsereg megadára szölyította fel a Budapest körüli német és magyar csapatokat. A felhívást vivó szovjet parlamentereket a fasiszták orvul meggyilkolták.

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS. Felhőzetű, több helyen újabb, de csak kevesebb eső. Mésékel, időnként élénkebb nyugati, északnyugati szél. Enyhe idő. Várható legalacsonyabb hőmérséklet éjjel: 0 plusz, 3, legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán: 6—9 fok között. A fűtés alapjául szolgáló várható középhőmérséklet négy fok felett.

JANOSI FERENC ELŐADÁSA AZ UJSAĞIRO SZÖVETSÉGBEN. Janosi Ferenc a Hazafias Néprfront Országos Tanácsának főtákkára kedden délelőtti előadást tartott a Magyar Újságírók Országos Szövetsége székházában a sajtó soron lévő feladatairól a Hazafias Néprfront célkitűzéseinek támogatásában.

BERETTYÓUFALUBAN december 16-án 200.000 forintos beruházással épült, új fűszer-csemege üzletet nyitott meg a Berettyóújfalu és Vidéke Közzeli Földművelésüzveket. A megnyitás napján mintegy 1700 vásárló fordult meg az üzletben, 21.700 forint értékű árut adtak el.

MEGHALT AZ OSZTRAK IGAZSÁGÜGYMINISZTER. Dr. Josef Geró, osztrák igazságügyminiszter kedden reggel 59 éves korában Bécsben szívizélhűdésben meghalt.

1955. JANUÁRJANAK második felében megindul a távbeszélőforgalom Magyarországra és a Virginia szigetek között.

UJÉVRE hazánkban igen sokan küldik táviratban jókívánásaikat a Szovjetunióba. A forgalom torlódásmentes lebonyolítása érdekében a Szovjetunióba szóló újévi üdvözlőtáviratokat már most fel lehet adni. E táviratokon, a cím előtt, díjmentesen feltüntethetik a kézbesítésre vonatkozó intézkedéseket: „Kézbesítendő december 31-én” vagy „Kézbesítendő január 1-én”.

A SZILVESZTERI MULATSÁGOKRA, még ha zártkörűek is ingyenesek is, engedélyt kell kérni a városi tanács népművelési osztályától. Az engedély ingyenes, ha a rendezvény is ingyenes. A népművelési osztály szerdán és pénteken délelőtt adja ki az engedélyeket.

ÉPÍTŐIPARI TANULÓFELVÉTEL. A Munkaerőtartalékok Hivatala építőipari tanulótöredékben 1955. március 1-én egy és két éves tanulóképzés indul. A tetőfedő, épületburkoló és műköves szakmában a képzési idő egy év, a kőműves, ács és festő-mázoló szakmában két év, a két éves szakmákra 15—16, az egy éves szakmákra 16—18 éves fiatalok jelentkezhetnek Debrecenben a 109. sz. Építőipari Intézetnél, Burkundia u. 1. sz.

MEGNYILT az Országos Színház-történeti Múzeum első állandó kiállítása.

A MAGYAR RÁDIÓ az idén is megrendezi szokásos „Szilveszteri tarka-est”-jét. A Kossuth-adón december 31-én 20.30 óras kezdettel 46 ismert színész, előadóművész és énekes három és félórás változatos, vidám műsort ad. Közreműködik továbbá a Rádió-tánccenakara, népi zenekara, a Harsányi-együttes és a Földényi-kamarakórus. Efelől reggelig tánczenével szórakoztatja hallgatóit a rádió.

MIND TOBB TERMELŐSZÖVETKEZET az állami gazdaság is meghonosítja a méhészetet, e hasznos kiegészítő üzemet. Az idén több mint hét és félezer méhészádot vásároltak a termelősövetkezetek és az állami gazdaságok az Országos Méhészeti Szövetkezeti Vállalatól.

ELADÓ

ELADÓ 1 darab 140 kilós zsírseres, Dobó u. 38. 120 kilós fiatal hizott sertés eladó, Csokonai u. 54. sz. 10 hónapos keresztelt hizott sertés eladó, Isztopály u. 3/b. 8—12 és 14—16 óra között. ANTIK garnitúra, bútorok, perzsabunda eladó, Varga u. 8. Ablakon köpogni. TAKARITÓNÓT felveszek, Ságvári Endre u. 8., félémelet 2. EGY billárdasztal eladó, Mester utca 13. LABÁPOLÓ üzletemet megnyitottam, forduljon hozzám bizalommal, Kalmárné, Mester utca 13. EGY kővér sertés eladó, Daru u. 3. ELSEJÉRE bentlakó mindenes felveszek, Bajcsy-Zsilinszky u. 27.

SPORT

Megalakult a Lokomotív SE Szervező Irodája

Mint ismeretes, felsőbb szakszervezeti és sportszervek határozata szerint a Postás, Előre és Lokomotív sportegyesületeket összevonják. Debrecenben a napokban jöttek össze a Lokomotív, Előre és Postás sportkörök vezetői, a területi elnökségek tagjai, hogy megválasszák a Szervező Iroda és a Területi Szervező Iroda vezetőségét. Eddigi munkájuk alapján az alábbiakat választották be a vezetőségbe: Lokomotív

SE Debreceni Szervező Iroda vezető: Tóth Andor (Postás), helyettes vezető: Németi Gyula (Lokomotív). Területi Szervező Iroda vezetője: Papp Sándor (Lokomotív), helyettes vezető: Laskai Miklós (Lokomotív). A sportkörök összevonása folytán a Lokomotív továbbra is Debrecen legnagyobb sportköre. Az új vezetőség munkájától a város sportkedvelő közönsége jó eredményeket vár.

Milyen megyei bajnokságot rendez a VTSB és az MTSB?

Debrecen megyei jogú város lett. Így a Debreceni VTSB kivált az MTSB hatásköréből, azzal egyenjogúvá lett. A szétválás után a sportkörök, sportvezetők és a sportolók nem tudják, vajon 1955-ben milyen bajnokságot rendez az MTSB, illetve a VTSB.

Az OTSB határozata szerint 1955-ben az egyes sportágakban a bajnokságok a következőképpen kerülnek lebonyolításra:

MTSB rendezésében: 1. Asztalitenisz (ifjúsági és felnőtt egyéni bajnokság), 2. Atlétika (ifjúsági és felnőtt bajnokság), 3. Lovaglás, 4. Háromtusa, 5. Róplabda, 6. Sak, 7. Sportlövészet, 8. Teko (kisgolyó), 9. Sí, 10. Természetjárás. Az MTSB létszámát fel a megyei ifjúsági labdarúgó válogatottat a 19 megye válogatottjainak tornájára.

VTSB rendezésében: 1. Asztalitenisz (Béke Kupa csapatbajnokság), 2. Atlétika (Béke Kupa csapatverseny), 3. Kerékpár, 4. Motorkerékpár, 5. Kézilabda, 6. Kosárlabda, 7. Labdarúgás, 8. Súlyemelés, 9. Tenisz, 10. Ökölvívás, 11. Torna, 12. Vívás, 13. Teko (nagygyolyó), 14. Uszás.

A MAGYAR RÁDIÓ

ma, szerdán, a Petőfi-adón 20.20 órakor hangképekben számol be a Bp. Kinizsi—Sztálinvárosi Vasas NB 1-es bajnoki labdarúgó mérkőzésről és a Bp. Kinizsi—Bp. Vörös Meteor jégkorong — rangadóról.

RÖVID SPORTRÉK

A teremkézilabdabajnokságban eddig két fordulót rendeztek. Kétheti szünet után január 8-án és 9-én bonyolítják le a soronkövetkező harmadik fordulót a Lokomotív sportcsarnokban. — Az országos tornász-csapatbajnokságban a férfi ifjúságiaknál a SZOT II. csapata lett a bajnok. A csapatnak öt tagja debreceni:

Párthírek

A VÁROSI PARTBIZTOSÁG KÖZLEMÉNYE. Csütörtökön délután 5 órakor a politkai iskola I. II. (alsófokú) propagandistái részére propagandista szeminariumot tartunk a kongresszusi anyag II. téma 2-ik részéből a Pártoktatás Házában.

Munkásokat keresnek

A DEBRECENI Köztisztasági Vállalat úttisztítókat keres azonnali belépésre. Jelentkezés a Vörös Hadsereg útja 43. szám alatti irodában.

LÓHAJTÓ kocsisokat, kovácsot felvesz 29/5. Lófogató Fuvarozó Vállalat, Lorántffy utca 1.

KEPZETT villányserelőt azonnali felvételre. Fizetés szakképzés szerint. Jelentkezés írásban, Allami Gazdaság, Biharkeresztes.

AZ ALMOSDI Vegyes Ktsz azonnali belépésre keres építőiparban jártas műszaki vezetőt. Erdeklődni Kertész, Arany János utca 8.

ADMINISZTRÁCIÓBAN jártas gépirónót azonnali felvételre a Szesztorgalmi Vállalat Debrecen, Kúlvásártér 15. sz.

PERFEKT könyvelőt meghatározott időre azonnali felvételre a Baromfi és Tojásbegyűjtő Vállalat, Vágóhid utca 10/b.

GYAKORLOTT anyagkönyvelőt azonnali felvételre Debreceni Ruhagyár, Domb u. 5—7.

Korponal, Fésős, Szabó, Tóth, Szermerédi. Az ifjúsági női bajnokságban a SZOT II. csapata második helyen végzett s ebben a csapatban Dobó, Stefanik és Telkes szerepelt a debreceniek közül. — Debrecenben nincs szünetre alkalmas hó, de a megyei társadalmi szövetség már verseny rendezésen fáradozik. Január 8-án és 9-én a tokaji Kopasz-hegy lesz a verseny színtere — ha ott lesz elegendő hó. — A Szovjetunió jégkorong válogatottja az elmúlt napokban kétszer fölynyesen győzött Svájc válogatottja ellen. A szovjet válogatott Svájcól Stockholmba utazott és 10 ezer néző előtt 3:0-ra győzött Svédországgal válogatottja ellen.

— Moszkvában február 19-től kezdődően rendezik meg a gyorskorcsolyázó világbajnokságot. — Ausztráliában, Sydneyben a Davis Kupa döntője során 2:0-ra vezet az Egyesült Államok teniszcsapata Ausztrália ellen. — Debrecenben a Szabó Kálmán utcai tornacsarnokban kaptak téli edzéslehetőséget a teniszcsapatok. Már megfeszítették a pálya alap és oldalvonalait s így lehetőség van verseny rendezésre is. — Bihar-nagybajomban január első felében sportköri estét rendez a megyei TSB.

— Külföldi lapjelentések szerint 1955 májusában Kopenhágában Dánia—Magyarország nemzetek közötti válogatott labdarúgó mérkőzésre kerül sor. A dánok válogatottját háromtagú edzőtanács készíti fel a nagy erőpróba s ennek vezetője Toldi Géza, a Ferencváros egykori sokszoros válogatott játékos, aki jelenleg Dániában edzősködik. Toldi csapata, az BGF 13 pont előnnyel bajnokságot nyert ebben az évben.

— A D. Lokomotív ökölvívó szakosztálya 29-én délután fél ötkor szakszaktályi ülést tart a vasutas pályán.

GÉPIRÁSI, gyorsírási tanfolyamok kezdődnek januárban a Gyorsíró iskolában, Vörös Hadsereg útja 8. (x)

HAPÁK FOTÓ megnyit Baththyány u. 6. alatt. Nyitva este 6-ig. (x)

ÁRVERÉSI HIRDETÉNYI. A Cse-csemő Othlon 1955. évi napi 15—20 liter moslékhulladékra és napi 8 kg krumplicsára. Árverés napja 1955. január 3. délelőtt 10 óra Gazdasági Hivatali helyiségében, Bocskai tér 1. szám II. e.

A HAJDUMEGYEI Vas- és Műszaki-Nagykereskedelmi Vállalat értesíti vevőit, hogy január 3—8 között az árukiadás mindkét telepén leltározás miatt szünetel. Kérjük, hogy a rendelés alatt lévő áruk elszállításáról december 31. előtt gondoskodjanak. (x)

FELHÍVJUK azokat a helyi vállalatokat, intézményeket, amelyek még nem kötötték szerződést az 1955. évi irodagép karbantartásra, úgy igényeljenek jelentést b. f. hó 31-ig a Debreceni Finommechanikai Vállalatnál, Debrecen, Kossuth utca 7. sz. Telefon: 46-66. 41-99. (x)

NÉPLAP

A Magyar Dolgozók Pártja Hajdú-Bihar megyei Pártbizottságának lapja Szerkesztő: a szerkesztőbizottság

Felölös kiadó: BARCZI GYULA Szerkesztőség: Debrecen: Tóthfaluassy tér 10. Telefon: 19-40, 19-41, 19-42. Szabadság Lapnyomda Vállalat

ANGOL nyelvet tanítok, 10 méter csatorna és hőcszma eladó, Csapó u. 71. Taji.

GYÖNGYVIRAG utca 5. alatt kihasított sertés kicsiben is kapható.

SZŐLOOLTANYOK, gyökerecs hazaiak, hegyi aromás borainkat termelői áron rendelkezésre állítunk, Varga László, Abasár 442.

VILLANYMOTOR 0.6—1 lóerőig 110 voltos megvételre keressünk. Műanyagfeldolgozó Ktsz, Bajcsy-Zsilinszky u. AH

LELTAROZÁS miatt 1954. december 29., 30., 31-én az eladás szünetel, Debreceni Papír és Irodaszerterjesztő Vállalat 2. sz. nagykereskedelmi fiók Debrecen, Vörös Hadsereg útja 41.

EGY fehér, mely gyermekokci eladó, Luther u. 41. sz.

SÜLLYESZTŐS Singer varrógép, ruhaszéktrények eladók, Háman Kató utca 34/a.

ELADÓ egy darab 250 kilós keresztelt sertés, Meszema utca 23.

ELADÓ fehér zománcos asztaltűzhely, Nyil u. 54. Akom.

HASZNALT bútorok vétele, eladása, Kinizsi utca 10. Zsibogónál.

ZSUPSZALMA 400 kévé elsőrendű eladó, Debrecen, Szotoryi utca 40.

SAJÁTTERMESÜ bor nagyobb tételben is eladó, Vörös Hadsereg útja 40. 1. em. 1.

SINGER süllyesztős elsőrendű női varrógép eladó, Simonffy utca 69.

NAGYMERETU egyszobás összkomfortos társbérleti lakásom elcserelem 2 kisebb szobásra, Halvan u. 1. II. e. 41.